

ABUZURILE ARMATEI ROȘII ÎN VRANCEA

Ramona Miron
Horia Dumitrescu

Deși la 23 august 1944 România a întors armele împotriva Germaniei naziste și s-a alăturat Națiunilor Unite, iar delegația română condusă de Lucrețiu Pătrășcanu se afla la Moscova pentru a semna Convenția de Armistițiu, ostașii sovietici au ajuns foarte repede în zona Vrancei, unde s-au comportat ca pe un teritoriu inamic cucerit.

Prezența ostașilor Armatei Roșii în Vrancea s-a făcut din plin simțită datorită numeroaselor abuzuri săvârșite asupra instituțiilor și locuitorilor vrânceni.

Astfel, Primăria Adjud într-un Memoriu înaintate Prefecturii arăta că: *„La data de 25 august 1944, ora 9,30 orașul a fost ocupat de Armata Roșie. Autoritățile locale și populația în proporție de 80% erau evacuate din oraș. Lipsa autorităților și a populației a atras după sine, devastarea locuințelor, magazinelor, depozitelor ale armatei române și germane”*¹.

În Focșani, Școala Normală, Orfelinatul „*Principesa Elisabeta*” și Institutul de Surdo-Muți, informau Prefectura prin Raportul nr. 6/22 septembrie 1944 că *„localul nostru fiind la marginea orașului trupele sovietice poposesc aici și adesea intră în local sau curte, jefuiesc, strică, sparg ce întâlnesc și pleacă luând cu ei bunuri de care au nevoie: 3 camioane cu lemne, se urcă la etaj, scot ferestrele cu geamuri și de acolo le aruncă jos în mașină, încarcă cu brațele arhiva, cărțile,*

¹ Arhivele Naționale Vrancea, fond Prefectura județului Putna, dosar nr. 88/1944, f. 13

*rup robinetele ciușmelelor inundând localul*². Solicitau Prefecturii să le pună la dispoziție o santinelă permanentă.

La rândul ei, Prefectura Putna solicita comandantului Comandamentului Sovietic din Focșani, prin Adresa nr. 154/27 septembrie 1944, cercetarea cazurilor din comuna Florești:

„Primăria com. Florești cu nr. 1284/1944 ne raportează că în acea comună mai multe grupuri răzlețe de soldați ruși, au împușcat mortal pe femeia locuitorului Niță Comănescu, anume Balașa Comănescu, luând căruțele cu cai ale locuitorilor N. Hujună din acea comună și Dobrica Drăgan din comuna Dălhăuți, care se afla în acea comună.

Au jefuit și pe Dumitrache Rădulescu, Ruxandra Ghidorcea, Iordache Stavarache, D. Petrișor, V. Dârdală și N. Apostol, rănind mortal pe Mihai Boboc.

În noaptea de 21/22 Sept. a.c. cu chefuit trăgând focuri de armă și grenade alungând locuitorii din case, pentru a-i putea jefui.”³

Parohia „Donie” din Focșani informa Prefectura, la 23 septembrie 1944, că *„astă noapte 7 militari sovietici cu un sublocotenent cu 7 mașini, una din ele cu nr. 67685 mergând spre Basarabia, au fost călăuzite de gardian pentru un popas în curtea bisericii „Donie”⁴. Aici „au dărâmat poarta bisericii, au profanat icoane, au furat fețe de mese și șervete, au spart geamuri la pridvor”⁵.*

În aceeași zi, comisarul Ioan Cojocaru din Poliția Orașului Focșani, Biroul Judiciar, însoțit de gardianul Strună Alexandru și preotul paroh Cosma, a făcut o constatare la fața locului, pentru evaluarea pagubelor. În Procesul-verbal întocmit, comisarul nota următoarele: *„Poarta de la intrarea principală distrusă, la Pridvor, 2 geamuri mari sparte, un Iconostas de stejar stricat, 1 masă stricată, icoane de pe*

² *Ibidem*, f. 17

³ *Ibidem*, f. 19

⁴ *Ibidem*, f. 20

⁵ *Ibidem*

pereți date jos și profanate, 4 ochiuri de geam dimensiunea 35/35 sparte, dintre care unul spart cu pistolul.

La Altar, un ochi de geam mare spart complet, iar pe jos a găsit bețe cu vată la capăt asemănătoare tampoanelor de pus ventuze și care denotă că soldații ruși au avut intenția să intre și în altar, dar nu le-au reușit acest plan, întrucât fereastra are gratii groase. În locuința paraclisierului, s-au găsit stricate 1 masă rotundă și 3 scaune, pe care le-au stricat soldații ruși după ce au mâncat”⁶.

Primarul comunei Păunești, N. Gurău, în Reclamația către Prefectura Putna, înregistrată cu nr. 276/28 septembrie 1944, preciza formele în care se manifesta jaful ostașilor ruși: „*La trei zile după încetarea ostilităților, trupele Rusești au început să se scurgă prin comuna noastră. Primele unități care s-au stabilit în comună nu au mai plecat până în ziua de 28 sept. a.c. În tot timpul cât au cantonat li s-au furnizat următoarele: 1 vagon grâu, 100 vite mari, 300 oi, 500 păsări și 2000 ouă. Pentru toate acestea am primit suma de 120.000 lei.*

(...) Ni s-a spus că plătesc 2000 lei oaia, în total 600.000 lei, scăzând din această sumă un procent de 20%, însemnând 120.000 lei. După furnizare ni s-a plătit suma, numai procentul nu și suma întreagă.

Pentru celelalte vite, cereale și alimente nu am primit nici un ban și nici acte justificative; o simplă adeverință neștampilată ține loc de orice act justificativ.

În afară de cele enumerate au fost ridicate cu forța cca 3000 oi, 30 vite mari, păsări, peste 20 vagoane vin ca și căruțe etc. a căror număr n-a fost încă stabilit, precum și grâul treierat și cartofii care au fost scoși; și 400 saci goi. Armatele sovietice au luat mai mult de 200 căruțe cu vite. În prezent zilnic suntem presați să dăm Armatei Sovietice căruțe pentru transporturi, dar în comună nu se mai găsesc nici pentru căratul recoltelor, care s-ar putea să rămână pe câmp, din cauza lipsei mijloacelor de transport. Atitudinea și purtarea Armatei Sovietice n-a

⁶ *Ibidem*, f. 21

fost amicală, așa cum ni s-a comunicat de guvernul nostru.

(...) Pe câmpuri umblă ostași sovietici fără ordine și adună vitele, izgonește și sperie populația. Telefoanele au fost distruse, aparatele radio confiscate, poșta nu funcționează, ziare nu primim, pe drumuri nu mai putem circula, fără riscul de a fi dezbrăcați, întrucât nu mai avem nici o legătură cu centrul.

Suntem complet izolați.”⁷

Despre ceea ce se întâmpla la Păunești, prefectul era informat de Pretura Plasei Adjud prin Raportul nr. 205/4 octombrie 1944: „în ziua de 30 septembrie 1944, au ieșit la arat mai mulți locuitori din comuna Păunești.

În timp ce munceau s-au năpustit asupra lor un grup de soldați ruși răzleți, luând caii locuitorilor Ion Neagu și Constantin Canteș și lăsându-i cu plugul în brazdă. Ceilalți locuitori au fugit de teamă că vor rămâne fără vite: Locuitorii refuză să mai iasă la câmp la arat și adunat recolta”⁸.

Nici locuitorii din Pădureni și Haret, Plasa Panciu, nu puteau ieși la muncile agricole, fiind dezbrăcați și jefuiți de vite de către soldații sovietici răzleți⁹

Comandamentul Sovietic din Adjud a ordonat în octombrie 1944 ca zilnic să se trimită din comune bărbați, femei și fete la lucru în Gara Adjud și la Spitalul de răniți, Adjud.

Profitând de acest ordin, „soldații ruși iau fete sub pretextul că le duc la altă lucrare, depărtându-se cu ele la distanță, mai pe câmp, unde le necinstesc”¹⁰ – se arată în Raportul nr. 259/7 octombrie 1944 al Preturii Plasei Adjud înaintat Prefecturii județului Putna.

Împușcarea unui localnic pe indiferent ce motiv era la îndemâna oricărui ostaș sovietic, acesta rămânând nepedepsit. În noaptea de 8-

⁷ *Ibidem*, f. 29

⁸ *Ibidem*, f. 67

⁹ *Ibidem*, f. 72

¹⁰ *Ibidem*, f. 73

9 octombrie 1944 un grup de ostași sovietici a cantonat în comuna Ivăncești. Unul a împușcat mortal pe locuitorul Dumitrache Miron, pe motiv că victima a refuzat să-i aducă o femeie.¹¹

Foarte mult a avut loc de suferit comunele situate în apropierea căii ferate sau șoselei naționale Bacău - Focșani. În comuna Berești, fiind apropiată de stația Sascut, zilnic coborau din tren sute de soldați sovietici care umblau prin comună după alimente: „*acest lucru repetându-se timp de aproape o lună – se specifica în Raportul nr. 235/6 octombrie 1944 al Preturii Plasei Adjud către prefectul de Putna – locuitorii au terminat și alimente și păsări și nu mai au cu ce se hrăni. Morile nu mai funcționează din lipsă de benzină, așa că locuitorii sunt amenințați a rămâne muritori de foame. Li s-au dat soldaților sovietici ultimele alimente ale locuitorilor, căci în caz de refuz se dedau la cele mai mari jafuri.*”¹²

În satele componente ale comunei Pădureni, trupele care staționau în stația Pădureni sau treceau pe șoseaua națională „*obligă atât autoritățile, cât și jandarmii postului a li se da cartiruire, hrană și băuturi alcoolice gratis, iar majoritatea nu țin cont nici măcar de autoritate, dedându-se la tot felul de abuzuri, luând cu forța fără plată oi, vite, păsări, cai cu căruțe de transport după vin.*”¹³

Raportul nr. 1670/6 octombrie 1944 al Primăriei Comunei Pădureni continua: „*Sunt turmentați de băutură și se dedau la jafuri prin percheziții domiciliare și caută armături și aparate radio*”¹⁴.

În Parava „*stau prin comună zile întregi grupuri izolate de soldați, fără comandanți și fac jafuri, trăgând cu armele în populație pentru a produce panică*”¹⁵.

La Adjud „*paza podurilor CFR și a liniei ferate se face de soldați*

¹¹ *Ibidem*, f. 75

¹² *Ibidem*, f. 91

¹³ *Ibidem*, f. 130

¹⁴ *Ibidem*

¹⁵ *Ibidem*, f. 157

sovietici, care jefuiesc zilnic pe toți călătorii ce vin spre gări de bani, haine și alimente”¹⁶.

În ziua de 19 decembrie 1944 au sosit în comuna Bătinești 150 de ostași sovietici cu 500 de cai. În trei zile au consumat furajele de la conacul moșiei generalului (r) Dumitrescu și al lui Cristea Daniel, după care au spart magaziiile cu cereale de unde au luat 2,5 vagoane porumb și 50 saci orez.¹⁷ Pentru a-și desăvârși „opera”, au luat și toată mobila din locuința generalului Dumitrescu.

Fapte asemănătoare s-au întâmplat și în comunele Pătești¹⁸, Făurei¹⁹, Adjudu-Vechi²⁰, Ciușlea²¹, Pâncești²², Valea Seacă²³, Ciorani²⁴, Mircești²⁵, Cornățel²⁶, Călieni²⁷ etc., dar și în orașele Mărășești²⁸, Panciu²⁹, Odobești³⁰ și Focșani.

Nici comunele din zona de munte a județului nu au avut parte de un tratament mai bun. Cu prilejul trecerii coloanelor sovietice, în zilele de 27, 28 și 29 august 1944, ostașii ruși au furat de la primăriile comunelor tot ce au considerat ei că le este util:

- Bârsești: 1 mașină scris „Erica” (30.000 lei), 1 trocar (3000

¹⁶ *Ibidem*, f. 1541

¹⁷ *Ibidem*, f. 216

¹⁸ *Ibidem*, f. 201

¹⁹ *Ibidem*, f. 195

²⁰ *Ibidem*, f. 191

²¹ *Ibidem*, f. 95, 164

²² *Ibidem*, f. 133

²³ *Ibidem*, f. 166

²⁴ *Ibidem*, f. 106

²⁵ *Ibidem*, f. 105

²⁶ *Ibidem*, f. 80

²⁷ *Ibidem*, f. 3

²⁸ *Ibidem*, f. 173

²⁹ *Ibidem*, f. 153

³⁰ *Ibidem*, f. 117.

lei), 2 termometre (3000 lei), 1 flamă venisecție (500 lei), 1 căldare zinc (2000 lei), 1 sigiliu al primăriei (1000 lei), 1 ladă evacuare (15.000 lei)³¹

- Colacu: 1 aparat radio cu acumulator și 2 baterii, 1 mașină scris, portativă nouă³²

- Irești: 1 mașină de scris „Adler” (200.000 lei), material A9 și 1 geantă sanitară (18.625 lei), 10 truse sanitare (4240 lei), 2 felinare de vânt (628 lei), 1 carnet raport (98 lei), 1 serie încărcătoare O.B. (410 lei), 1 topor tip pompier (1641 lei), un torcător pentru animale (650 lei).

Total: 226.292 lei³³

- Găuri: 1 mașină de scris „Olivetti” (100.000 lei), 1 topor tip pompieri (1641 lei), 2 felinare de vânt (628 lei), 1 trusă A.P. (20.000 lei)³⁴

- Vidra: 2 aparate telefonice (35.000 lei), 1 căldare zinc (3.000 lei), 1 topor pompieri (1.200 lei), 1 geantă sanitară A. Pas (12.500 lei), 1 hârleț (250 lei), 1 lopată Fe (250 lei), 6 perdele de pânză a 21/2 m (12.500 lei)³⁵

- Năruja: 1 mașină scris nouă „Olivetti” (200.000 lei), materiale sanitare A.P., diferite medicamente (23.373 lei), 2 felinare de vânt II cu glob albastru (628 lei), 1 topor tip pompieri mic (1641 lei).

Total: 225.642 lei³⁶

- Tulnici: 1 trusă sanitară A.P. (35.000 lei), registrele de stare civilă pe anul 1944; la 12 septembrie 1944 au mai fost luate fără forme legale: 1 mașină scris (100.000 lei), 2 aparate radio (200.000 lei)³⁷

- Tichiriș: 1 aparat telefonic (20.000 lei), 1 geantă sanitară plină

³¹ *Ibidem*, dosar nr. 48/1944, f. 5

³² *Ibidem*, f. 10

³³ *Ibidem*, f. 19

³⁴ *Ibidem*, f. 21

³⁵ *Ibidem*, f. 50

³⁶ *Ibidem*, f. 24

³⁷ *Ibidem*, f. 44

cu medicamente A.P. în valoare de 50.000 lei, 1 mașină de scris „Erica” (50.000 lei)³⁸

- Soveja: 1 mașină scris (50.000 lei), 1 trusă A.P. (33.000 lei), 2 lăzi campanie (5.000 lei); la 3 septembrie 1944, rușii au mai luat: 1 cotigă de fier (100.000 lei) și 2 perechi hamuri facile (150.000 lei)³⁹

- Răcoasa: 1 mașină scris „Erica” (100.000 lei)⁴⁰

- Vizantea: 1 aparat telefonic (20.000 lei)⁴¹

Pentru perioada 23 august - 12 octombrie 1944, Pretura Plasei Foșani a întocmit un „Tabel Centralizator” cu valoarea bunurilor ridicate de ruși de la particulari:

Nr. crt.	Comuna	Valoarea în lei
1.	Biliești	2.095.000
2.	Boțârlău	7.037.000
3.	Călieni	2.669.000
4.	Ciușlea	22.933.850
5.	Jorăști	4.730.500
6.	Mândrești	3.154.000
7.	Mircești	17.601.500
8.	Nămoloasa-Sat	6.766.000
9.	Nămoloasa-Târg	7.549.400
10.	Nănești	900.000
11.	Petrești	640.000
12.	Răstoaca	9.537.000
13.	Suraia	12.745.000
14.	Vânători	596.000
15.	Vulturul	920.000
Total		99.874.950 lei⁴²

³⁸ *Ibidem*, f. 42

³⁹ *Ibidem*, f. 33

⁴⁰ *Ibidem*, f. 24

⁴¹ *Ibidem*, f. 55

⁴² *Ibidem*, dosar nr. 203/1944, f. 2

De asemenea, pentru același interval de timp, Pretura Plasei Focșani a întocmit un alt „*Tabel Centralizator*“ cu valoarea bunurilor ridicate de armata sovietică de la instituțiile publice:

Nr. crt.	Comuna	Instituția publică	Valoare lei
1.	Biliești	Primărie	46.000
2.	Boțârlău	Școala Primară	37.000
3.	Boțârlău	Cantina Școlară	4.400
4.	Călieni	Primărie	50.000
5.	Jorăști	Primărie	70.000
6.	Mândrești	Primărie	2.000
7.	Mândrești	Școala Primară	7.000
8.	Mândrești	Post Jandarmi	18.000
9.	Nămoloasa-Tg.	Primărie	45.000
10.	Nămoloasa-Tg.	Cămin Cultural	60.000
11.	Nămoloasa-Tg.	Oficiul P.T.T.	240.000
12.	Petrești	Primărie	25.000
13.	Râstoaca	Primărie	2.000
14.	Râstoaca	Școala Primară	3.000
15.	Râstoaca	Cantina Școlară	31.300
16.	Suraia	Primărie	90.000
17.	Suraia	Ocol Agricol	440.000
18.	Vânători	Primărie	25.000
19.	Mircești	Primărie	74.000
20.	Făurei	Primărie	185.000
Total general			1.454.794 lei ⁴³

Însăși Pretura Plasei Focșani a fost deposedată de bunurile sale fără nici o formalitate: 2 cai = 100.000 lei, 1 docar = 70.000 lei, material feros pentru roțile de la docar = 3.800 lei, 600 kg ovăz socotit la 28 lei/kg = 16.800 lei, 7 scaune standard a 800 lei/buc = 5.600 lei, 10

⁴³ *Ibidem*, f. 57

scaune Marsilia a 2.000 lei/buc = 20.000 lei, 1 masă birou standard = 5.000 lei, 1 fotoliu standard = 900 lei, 2 birouri a 6.000 lei/buc = 12.000, 1 aparat telefonic = 10.000 lei, 1 cuier de la biroul statistic = 4.000 lei, 1 scaun = 2.000 lei, 1 coș stejar garnitură = 1.000 lei, 1 placă de sticlă de la biroul pretorului = 4.500 lei, idem pentru grafice = 2.000 lei. Total lei: 257.600 lei⁴⁴.

Numeroși cetățeni au înaintat autorităților publice plângeri și reclamații prin care făceau cunoscute furturile din avutul personal făptuite de ostașii ruși.

Lui Nicolae Anton, proprietar de vie din Panciu, rușii i-au luat: 1 mașină turism Ford, tip 1938 = 2.200.000 lei, 3 cai = 150.000 lei, 3 hamuri nichelate din piele = 300.000 lei, 1 căruță = 70.000 lei, 1 trăsură cu osii patente = 200.000 lei, 1 aparat radio „Braun” și o valiză din piele = 80.000 lei. Total = 3.000.000 lei⁴⁵

Odată cu venirea trupelor rusești, lui Constantin Bandabur din Panciu i s-au devastat casa, prăvălia și crama de vinuri, luându-i-se bunuri în valoare de 5.576.400 lei⁴⁶. Și alți cetățeni din Panciu au fost jefuiți de bunuri personale odată cu venirea rușilor în oraș, între 24 - 27 august 1944: Ion Bacalu – 934.000 lei,⁴⁷ Constantin Filimon – 1.007.800 lei⁴⁸, Gheorghe Haicău și Costică Chirilă – 1.290.180 lei⁴⁹, Scarlat Olaru – 1.107.000 lei (1 balercă cu 22 deca rachiu, 2 damigene cu rachiu, 1 cal, 4 oi)⁵⁰, Gr. Burdea Potgoreanu – 3.561.310 lei (scule, îmbrăcăminte, lenjerie, veselă, alimente, dulciuri)⁵¹, Gh. Vasiliu, proprietarul magazinului Electro-Radio – 1.228.000 lei (grup

⁴⁴ *Ibidem*, f. 59

⁴⁵ *Ibidem*, dosar nr. 204/1944, f. 2

⁴⁶ *Ibidem*, f. 3

⁴⁷ *Ibidem*, f. 8

⁴⁸ *Ibidem*, f. 9

⁴⁹ *Ibidem*, f. 10

⁵⁰ *Ibidem*, f. 29

⁵¹ *Ibidem*, f. 42

electrogen, acumulatori, lanterne, prize, lămpi, becuri, distrugerii de imobil, uși, geamuri, mobilier etc.)⁵², Manole Buhai, diriginte al Cooperativei „*Albina*” – 1.200.000 lei⁵³ ș.a.

Cooperativa Viticolă „*Potgoria Panciu*” a fost jefuită în perioada 26 august – 25 septembrie 1944 de bunuri în valoare de 1.129.894 lei (600 l vin vechi a 150 lei/l + 6 balerci a 500 l a 15.000 lei/buc, coafe, căni, mese, lacăte, căldări, lopeți, 350 l vin nou a 60 lei/l, 120 litri vin vechi a 120 lei/l, 85 l rachiu, 42 sticle rachiu „*Monopol*”, 2 balerci rachiu, 1 balercă vin de 303 l etc.)⁵⁴.

Din declarația lui Anton Alaci, rezultă că de la via tatălui său din Panciu și din locuința sa din Focșani, str. Cuza Vodă nr. 29 au fost ridicate fără nici o despăgubire bănească: 1 mașină marca Chevrolet = 700.000 lei, 1 mașină marca Chrysler, model 66 = 800.000 lei, 200 l petrol, 500 l benzină + 200 l benzină ușoară = 50.000 lei, 1 combinezon de piele blănit = 150.000 lei, 1 armă vânatoare marca Johan Zigot = 120.000 lei, 1 carabină marca Malnicer Seonauer = 60.000 lei, un binoclu = 30.000 lei, 1 aparat foto = 40.000 lei, 1 armă vânatoare „*Liège*” = 50.000 lei, 1 aparat radio „*Braun*” – 80.000 lei, 1 bicicletă „*Bastide*” – 70.000 lei și 1 scurtă blană = 30.000 lei. Total = 2.180.000 lei⁵⁵

De la proprietățile din Panciu și Focșani, lui Mihai M. Alaci i-au fost luate bunuri în valoare de 2.820.000 lei: 1 armăsar negru „*Orlov*”, 1 iapă, 1 cal Trăpaș rasă Arabă, hamuri, 2 șube blănite, 1 scurtă de covercot, radio, veselă, 1 mașină gătit, haine, perdele, pendulă, 2 porci etc.⁵⁶

Chiar în ziua de 23 august 1944, avocatului Cristea Burdea din Focșani i s-au luat bunuri în valoare de 3.400.000 lei: ceas aur, radio,

⁵² *Ibidem*, f. 68

⁵³ *Ibidem*, f. 63

⁵⁴ *Ibidem*, f. 69

⁵⁵ *Ibidem*, f. 5

⁵⁶ *Ibidem*, f. 92

Chevrolet, mașină Hupmobile, haine, veselă, 1 vagon lemne etc.⁵⁷

În seara zilei de 25 august 1944, ostași ruși au golit depozitul comerciantului de produse petrolifere, Matei Bărăgan, situat pe str. C. Brâncovean nr. 23 din Focșani: 77.11414 produse petrolifere, 101 butoaie goale de fier cu o capacitate de 35.800 litri⁵⁸.

Pensionarul Budală Dimitrie, domiciliat în Focșani, str. Roșiori nr. 12, înainta Prefecturii Putna următoarea plângere:

„În noaptea de 25 - 26 sept. 1944 am fost jefuit de armatele rusești prin spargerea ușilor, geamurilor și lacătelor de la uși și au furat tot ce am agonisit în viață: îmbrăcăminte, încălțăminte, bijuterii, obiecte de toaletă, așternuturi, albituri etc., atât ale subsemnatului cât și ale soției lăsându-ne complet săraci, mai ales că ni s-a furat din cufăr și suma de 150.000 lei care era pentru înmormântare al meu și al soției, proveniți din vinderea unui imobil”⁵⁹

Comandanții sovietici din Odobești au luat de la Constantin Florescu, proprietar de trăsură, o trăsură cu roți pe cauciuc, 3 trăsură cu 9 cai și 5 perechi de hamuri piele⁶⁰.

Nod important de comunicații, cu legătură C.F.R. în toate direcțiile, linie largă URSS cu transbordări permanente cu drum național dinspre Iași-Tecuci și dinspre Bacău - Adjud, orașul Mărășești avea o situație excepțională față de alte localități chiar mai mari.

Despre comportamentul ostașilor ruși în acest oraș, Primăria Mărășești prin secretarul Ioan P. Popescu îl informa la 24 octombrie 1944 pe maiorul P.V. Zadorojnai, împuternicitul Comisiei de Control pentru județul Putna: *„Între data de 26 August și 1 Oct. 1944 s-au luat oile, vite de muncă, cai și boi, căruțe, porci, păsări etc.*

S-au devastat toate magazinele și prăvăliile, depozitul de produse petrolifere, de zahăr și casele particulare, din care cauză nu am putut

⁵⁷ *Ibidem*, f. 78

⁵⁸ *Ibidem*, dosar 88/1944, f. 10

⁵⁹ *Ibidem*, f. 8

⁶⁰ *Ibidem*, f. 117

reuși până azi să deschidem un magazin.

Spitalul devastat, farmacia la fel, este și în prezent ocupată de un grup de ostași ce spun că fac serviciul în gară, însă sunt în continuă petrecere aducând vin din regiunea Panciu. S-a distrus grădina de zarzavat în suprafață de 217 ha....

În fiecare seară între 80 - 200 militari trebuiesc incartiruiți în casele lucrătorilor cu obligația de a le da și masa. Zilnic suntem forțați să dăm pâine fără plată la ostașii în trecere cu trenul, sub pretext că nu au mâncat de 3 - 4 zile...

Brutăriile nu mai pot funcționa normal pentru populație, deoarece militarii izolați și unitățile aliate aduc saci cu făină impunându-le să le fabrice pâine.

La școala primară era depozitat ca stoc de rezervă pentru hrana populației cantitatea de 53.122 kg grâu. S-a instalat în școală unitatea nr. 133 comandată de maior Fetisov care a postat santinele spunând că păzește grâul și bunurile școlii. În schimb a cărat zilnic grâu, mobilă, lemne și alte obiecte luate de la locuitori în 3 vagoane și au plecat în direcția Arad.”⁶¹

Situația era cu atât mai gravă, cu cât aici se afla Lagărul de prizonieri nr. 5. Comandamentul sovietic al acestuia „sub presiune și forță a impus Primăriei să livreze zarzavat, pâine, vite, fasole și porumb pentru care au eliberat bonuri militare spunând că sunt CEC-uri ce se achită la B.N.R. Valoarea lor este de 1.575.300 lei”⁶².

Primăria Mărășești, prin Adresa Poștală nr. 3293/18 decembrie 1944, informa M.A.I. de comportamentul ostașilor sovietici în acest oraș:

„... (Fabrica de produse chimice) este încontinuu atacată. I s-a luat motorina, benzina, sacii, butoaie etc. și este zilnic presată a i se lua și ce s-a mai putut salva.

Se cer zilnic furaje, cereale și tot felul de materiale fără nici o

⁶¹ *Ibidem*, dosar nr. 202/1944, f. 63 - 63 verso

⁶² *Ibidem*, dosar nr. 342/1947, f. 43

formă sau să se țină socoteală de regulile stabilite de Comisia de Armistițiu.

Cetățenii continuă a fi dezbrăcați și cu banii luați. Se continuă a se lua vitele de muncă de la căruțele întâlnite pe drumuri, de multe ori lăsându-se altele slabe sau bolnave în loc, iar unitățile care pleacă iau vacile găsite pe câmp și pleacă cu ele.

A început să se dea foc la casele izolate, până azi arzându-se 3 proprietăți la Viile Noi, de militarii izolați”⁶³.

În Vrancea, ostașii ruși nu au respectat nici o instituție a statului român, dovadă certă fiind furturile săvârșite din patrimoniul acestora.

Prefectura Putna sesiza Poliția Focșani la 11 ianuarie 1945 că trupele sovietice în trecere au ridicat, fără acte, autoturisme și autocamioane, aflate în proprietatea ei: 1 turism nr. 1 Fș, marca Chevrolet 1939, 1 turism nr. 15 Fș, marca Steyr, 1 turism nr. 59 C-ți, marca Tatra, 1 turism nr. 9 Fș, marca Ford, 1 camionetă nr. 482 Fș, marca Polschi - Fiat.⁶⁴

Informații disparate se adaugă la tabloul general al abuzurilor făptuite de ruși în comunele vrâncene, după 23 august 1944. În comuna Mănăstioara valoarea bunurilor ridicate, fără forme, de la populație se ridică la suma de 14.191.360 lei⁶⁵, în Mircești – 23.688.150 lei⁶⁶, în Movilița – 15.015.000 lei⁶⁷, în Străoane de Sus – 14.818.000 lei⁶⁸, în Vidra – 2.110.658 lei⁶⁹, în Vizantea – 3.252.100 lei⁷⁰, în Vultur – 6.690.000 lei⁷¹ și în Mândrești – 32.041.100 lei⁷².

⁶³ *Ibidem*, f. 43 - 43 verso

⁶⁴ *Ibidem*, dosar nr. 11/1945, f. 2

⁶⁵ *Ibidem*, dosar nr. 414/1945, f. 92

⁶⁶ *Ibidem*, f. 131

⁶⁷ *Ibidem*, f. 334

⁶⁸ *Ibidem*, f. 357

⁶⁹ *Ibidem*, f. 435

⁷⁰ *Ibidem*, f. 445

Chiar după încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial, ostașii ruși rămași în Focșani au continuat să comită fapte reprobabile, fără a fi însă, pedepsiți.

Prefectura Putna sesiza, la 13 iulie 1946, Comandamentul Sovietic din Focșani că primea zilnic plângeri de la proprietarii de vii din comunele din jurul orașului Focșani, în special Florești și Câmpineanca, prin care arătau că soldați sovietici din unitățile cantonate în oraș se deplasează în aceste comune și distrug recoltele⁷³.

Furtul de struguri de către ostașii ruși reclamau (22 august 1946) și locuitorii din Suraia și Răstoaca.⁷⁴

Un an mai târziu – 26 august 1947 –, locuitorii din mahalaua Bahne – Munteni din Focșani reclamau la Prefectura județului Putna că ostașii ruși le strică recoltele⁷⁵.

Dimensiunea reală a abuzurilor și jafurilor făcute de ostașii ruși nu va putea fi stabilită niciodată cu exactitate. Chiar publicarea integrală a documentelor aflate la Arhivele Naționale Vrancea nu ar prezenta decât fragmentar fărădelegile comise de armata „dezrobitoare”: furturi, devastări, violuri, jafuri, omoruri, nesocotirea și sfidarea instituțiilor de drept ale statului român etc., fără ca cei vinovați să fie pedepsiți.

⁷¹ *Ibidem*, f. 484 verso

⁷² *Ibidem*, f. 487

⁷³ *Ibidem*, dosar nr. 20/1946, f. 110

⁷⁴ *Ibidem*, dosar nr. 206/1946, f. 166

⁷⁵ *Ibidem*, dosar nr. 313/1947